

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Πρόγραμμα Σπουδών "Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (MASTER) στη
Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων"

ΘΕ ΔΤΕ61: «Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων»

Εργασία 1η

Όνοματεπώνυμο:

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

Νοέμβριος 2021

ΑΘΗΝΑ

1

Σολωμού 29 Αθήνα

☎ 210.38.22.157

☎ 210.38.22.495

On-line Φροντιστήριο

www.arnos.gr

info@arnos.gr

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Προσοχή:

- Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές. Θα πρέπει να τις εμπλουτίσετε με τον δικό σας τρόπο.
- **ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΟΝΟ ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ... ΟΔΙΚΟΣ ΣΑΣ!**

Καλή επιτυχία!

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια της θεματικής ενότητας ΔΤΕ61: «Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων» για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων. Η εργασία έχει σκοπό να απαντήσει σε 2 ερωτήματα σε σχέση με την Σαμοθράκη.

Στο Ερώτημα Α περιγράφεται το συνολικό τουριστικό προϊόν του προορισμού «Σαμοθράκη» έχοντας υπόψη το μοντέλο του Middleton. Στο Ερώτημα Β, λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα που συζητήθηκαν στο ερώτημα Α επιδιώκουμε μια τμηματοποίηση της αγοράς για τον τουριστικό προορισμό «Σαμοθράκη».

Τέλος παρουσιάζονται κάποια συμπερασματικά σχόλια.

Ζήτημα Α: Το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν της Σαμοθράκης

Ο Middleton (2001) αναφέρεται στην κατανάλωση του τουριστικού προϊόντος ως μιας εμπειρίας την οποία αποκομίζει ο επισκέπτης καταναλώνοντας ένα σύνολο από διαφορετικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της μετάβασης, της παραμονής αλλά και της αποχώρησής του από έναν τουριστικό προορισμό. Είναι σαφές από τη βιβλιογραφία πως τα τουριστικά προϊόντα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ένα σύνολο δραστηριοτήτων, υπηρεσιών και παροχών που αποτελούν ολόκληρη την τουριστική εμπειρία (Βιτουλαδίτη, 2000).

Σε διεθνές επίπεδο το τουριστικό προϊόν περιγράφει την εμπειρία την οποία λαμβάνει ένας επισκέπτης από την κατανάλωση μίας σειράς διαφορετικών υπηρεσιών τόσο κατά την μετάβαση προς τον τόπο ενός τουριστικού προορισμού, όσο και κατά την παραμονή του εκεί, αλλά και κατά την αποχώρησή του (Keller, 2008).

Σύμφωνα με τον Middleton «*Το τουριστικό αγαθό πρέπει να εκλαμβάνεται ως ένα σύνθετο προϊόν, το οποίο αποτελεί συνδυασμό υλικών αγαθών και άυλων υπηρεσιών*». Σύμφωνα με τον Middleton «*Το τουριστικό αγαθό πρέπει να εκλαμβάνεται ως ένα σύνθετο προϊόν, το οποίο αποτελεί συνδυασμό υλικών αγαθών και άυλων υπηρεσιών*». Ο Middleton (2001) θεωρεί πως το τουριστικό προϊόν αποτελείται από ένα συνδυασμό υλικών αγαθών και άυλων υπηρεσιών που μπορούν να ταξινομηθούν σε πέντε βασικές κατηγορίες:

1. Τα *αξιοθέατα* τα οποία αποτελούν τη βάση της τουριστικής δραστηριότητας (μνημεία, παραλίες, χλωρίδα και πανίδα, κλπ) και είναι ο πόλος έλξης για τους επισκέπτες.
2. Τις *υπηρεσίες και εγκαταστάσεις* που περιλαμβάνουν τις διάφορες υποδομές που έχουν δημιουργηθεί αλλά και τις υπηρεσίες που προσφέρονται με σκοπό την εκμετάλλευση των τουριστικών πόρων.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

3. Την *ευκολία προσβασιμότητας* η οποία σχετίζεται με τις υποδομές μεταφορών όπως λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομους και γενικότερα με το πόσο εύκολα μπορεί κάποιος να προσεγγίσει τη συγκεκριμένη περιοχή.
4. Τις *εικόνες και εντυπώσεις* για τον προορισμό. Οι εικόνες και οι εντυπώσεις δεν βασίζονται απαραίτητα στην άμεση εμπειρία αλλά συνδέονται με τις προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί είτε από φήμες είτε από το μάρκετινγκ.
5. Το *συνολικό κόστος* το οποίο καλείται να πληρώσει ο επισκέπτης για την μετακίνηση, τη διαμονή αλλά και τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες.

Η περίπτωση της Σαμοθράκης:

Το πανέμορφο νησί της Σαμοθράκης, γνωστό από την αρχαιότητα ως «Ιερό Νησί», βρίσκεται στο βορειοανατολικό Αιγαίο Πέλαγος. Ανήκει διοικητικά στο νομό Έβρου και απέχει 30 ναυτικά μίλια από την Αλεξανδρούπολη. Στο νησί δεσπόζει το Όρος Σάος ή Φεγγάρι (υψόμετρο 1.448), που είναι το ψηλότερο όλων των νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

Πρωτεύουσα του νησιού είναι η Χώρα (Σαμοθράκη), η οποία είναι αμφιθεατρικά χτισμένη, πάνω από τα ερείπια του μεσαιωνικού κάστρου, στις πλαγιές του Σάος, με παραδοσιακά σπίτια και γραφικά σοκάκια. Μακριά από τις κοσμικότητες και την πολυκοσμία, η Σαμοθράκη διαθέτει αμέτρητες φυσικές ομορφιές, σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα, τρεχούμενα νερά, πυκνά δάση, γραφικές παρθένες ακρογιαλιές και εντυπωσιακά τοπία.

Αξιοθέατα

Η Σαμοθράκη διαθέτει ένα σύνολο από αξιοθέατα όπως τον Πύργο, απομεινάρι της κυριαρχίας των Γατελούζων, την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου, όπου βρίσκονται οι κάρες των πέντε νεομαρτύρων του νησιού, καθώς και το λαογραφικό

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

μουσείο, με αρκετά ενδιαφέρον περιεχόμενο. Ο οικισμός της Χώρας έχει κηρυχθεί σαν παραδοσιακός σύμφωνα με προεδρικό διάταγμα.

Κοντά στη Χώρα κείτονται τα ερείπια της Παλαιόπολης και του Ιερού των Μεγάλων Θεών, όπου κατά την αρχαιότητα τελούνταν τα Καβείρια Μυστήρια. Εκεί βρέθηκε το 1863 το περίφημο άγαλμα της Νίκης της Σαμοθράκης, το οποίο εκτίθεται στο Μουσείο του Λούβρου, στο Παρίσι. Στην περιοχή υπάρχει αρχαιολογικό μουσείο, που φιλοξενεί τα αρχαιολογικά ευρήματα του νησιού, καθώς και αντίγραφο της Νίκης της Σαμοθράκης.

Το ωραιότερο φυσικό αξιοθέατο του νησιού είναι το ρέμα του Φονιά. Στις εκβολές του δεσπόζει ο Πύργος του Φονιά, ένα από τα κάστρα των Γατελούζων. Ο ποταμός εκβάλει σε μία λίμνη περιτριγυρισμένη από πλατάνια, έχοντας σχηματίσει στη διαδρομή του εντυπωσιακούς καταρράκτες. Στο βόρειο τμήμα του νησιού, συναντάμε τα Θέρμα, έναν γραφικό οικισμό χτισμένο μέσα στο πράσινο. Εδώ οι επισκέπτες θα βρουν θειούχες ιαματικές πηγές, που είναι γνωστές από τη βυζαντινή εποχή για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες.

Τουριστικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης οι τρεις παραδοσιακοί λαδόμυλοι στο χωριό Λάκωμα, το Αιολικό Πάρκο με τις ανεμογεννήτριες και τη μικρή λιμνοθάλασσα του Αγίου Ανδρέα, και η περιοχή Γριά Βάθρα με μοναδική φυσική ομορφιά, καθώς εκεί τα κρυστάλλινα νερά του ποταμού Φονιά σχηματίζουν εκπληκτικούς καταρράκτες μέσα σε ένα καταπράσινο τοπίο.

Στο νησί υπάρχουν πολλοί γραφικοί παραδοσιακοί οικισμοί, με παλιά σπίτια εξαιρετικής αρχιτεκτονικής και άφθονα νερά να ρέουν μέσα στην πλούσια βλάστηση. Ο Προφήτης Ηλίας, τα Αλώνια, οι Μακρυλιές, ο Ξηροπόταμος, οι Άνω και Κάτω Καρυώτες, είναι λίγα μόνο από τα μέρη εντυπωσιακής ομορφιάς που διαθέτει το νησί.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Ιδιαίτερο γνώρισμα του νησιού είναι η άγρια φυσική ομορφιά του. Τα δασοσκεπή βουνά, η πλούσια χλωρίδα και πανίδα, τα γάργαρα νερά, οι εντυπωσιακοί καταρράκτες και οι πηγές, τα βαθύσκωτα πλατάνια που φτάνουν μέχρι τη θάλασσα και οι ερημικές παραλίες με σπηλιές όπου βρίσκουν καταφύγιο οι φώκιες συνθέτουν ένα σκηνικό απείρου κάλλους και ταυτόχρονα μυστηριακό.

Οι κορυφές του όρους Σάος ελκύουν τους ορειβάτες, ενώ τους φυσιολάτρες γενικότερα, θα συνεπάρει η άγρια ομορφιά του τοπίου. Εκτός από την πυκνή βλάστηση από ελιές, βελανιδιές, καστανιές και πλατάνια, στο νησί βρίσκουν καταφύγιο μεταξύ άλλων αποδημητικά πουλιά, η μεσογειακή φώκια *monachus* – *monachus* και αγριοκάτσικα διαμορφώνοντας ένα πλούσιο οικοσύστημα.

Πολλές είναι επίσης οι όμορφες παραλίες της Σαμοθράκης, όπου ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει τον ήλιο και τη θάλασσα. Τέτοιες είναι: η Παχιά Άμμος, η ομορφότερη παραλία του νησιού, με μία υπέροχη τεράστια αμμουδιά, η πανέμορφη αμμώδης παραλία του Βάτου, και η βραχώδης παραλία του Κήπου, που προσεγγίζεται με караβάκι από την Καμαριώτισσα ή τα Θερμά (Δήμος Σαμοθράκης, 2021).

Η άγρια, ορεινή και κατάφυτη Σαμοθράκη, με τα ειδυλλιακά τοπία, τις σημαντικές αρχαιότητες, τους παραδοσιακούς οικισμούς και τις υπέροχες παραλίες, καλεί τον επισκέπτη να αποδράσει εδώ και να ζήσει μοναδικές εμπειρίες.

Υπηρεσίες και Εγκαταστάσεις

Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος συναρτάται από την ύπαρξη ενός ικανού επενδυτικού κεφαλαίου, τις συντονισμένες πολιτικές δράσεις προώθησης από τους δημόσιους φορείς κυρίως, το ανθρώπινο δυναμικό, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί και η ύπαρξη υποδομών. Στα έργα υποδομής συμπεριλαμβάνονται το οδικό δίκτυο, οι υποδομές μετακίνησης (λιμάνια, σταθμοί λεωφορείων κτλ.), το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης, διάφορες περιβαλλοντικές

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

υποδομές και υποδομές ενέργειας αλλά και κοινωνικές υποδομές ιατρικών υπηρεσιών, υπηρεσιών άθλησης και αναψυχής κ.α.. Οι υποδομές αυτές αφενός συντελούν στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων και αφετέρου εντάσσουν το νησί στο ευρύτερο εθνικό δίκτυο αγορών. Οι περισσότερες κεντρικές λειτουργίες συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα του νησιού και στο λιμάνι οπότε και κρίνεται αναγκαία η εύκολη μετακίνηση από και προς τους οικισμούς Χώρας και Καμαριώτισσας.

Το δημοτικό κάμπινγκ βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά του νησιού και στις εγκαταστάσεις του υπάρχει παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, λειτουργεί μίνι μάρκετ κτλ.

Το οδικό δίκτυο του νησιού δεν είναι ούτε σύγχρονο, ούτε καλοδιατηρημένο, με έλλειψη σήμανσης. Παρόλα αυτά, όλοι σχεδόν οι οικισμοί εξυπηρετούνται από οδικό δίκτυο το οποίο έχει ασφαλοστρωθεί και αποτελείται από δύο λωρίδες κυκλοφορίας (μια για κάθε κατεύθυνση), ενώ μόνο 2 με 3 μικροί οικισμοί εξυπηρετούνται από χωματόδρομο. Χαρακτηριστικό, είναι και το γεγονός, ότι πολλά σημεία του νησιού, απaráμιλλης ομορφιάς δεν καλύπτονται από το οδικό δίκτυο, καθώς το βραχώδες έδαφος δεν έχει επιτρέψει τη δημιουργία τους. Επίσης, κατά τους χειμερινούς μήνες, εμφανίζονται πολλά προβλήματα, ιδιαίτερα λόγω κατολισθήσεων από τα ορμητικά όμβρια ύδατα (Pact of Islands, 2012).

Όσον αφορά τις μαρίνες, στην τοποθεσία Παλαιάπολη- Ακρωτήρι πύργος υπήρχε παλαιότερα το αρχαίο λιμάνι της Σαμοθράκης και για το λόγο αυτό η περιοχή προσφέρεται για την προσέγγιση σκαφών αναψυχή.

Σε ότι αφορά τα καταλύματα η Σαμοθράκη διαθέτει κάποια μικρά ξενοδοχεία, διαμερίσματα και δωμάτια προς ενοικίαση, τα περισσότερα από τα οποία βρίσκονται στην Καμαριώτισσα, την Παλαιόπολη, τη Χώρα και τα Θέρμα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται το ξενοδοχειακό δυναμικό της Σαμοθράκης για το έτος 2020.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

	5*	4*	3*	2*	1*	Γενικό Άθροισμα
Δωμάτια			270	35	12	317
Κλίνες			514	69	26	609
Μονάδες			8	3	2	13

Πηγή Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος:

https://www.grhotels.gr/wp-content/uploads/2021/06/2020-Hotels_Regional.pdf

Εικόνες και Εντυπώσεις

Η Σαμοθράκη ξεχωρίζει για τις ιδιαίτερες ομορφιές του φυσικού της περιβάλλοντος. Διακοπές στη Σαμοθράκη σημαίνει βόλτες στη φύση, επαφή με έναν πιο απλό τρόπο ζωής και απόλυτη χαλάρωση. Πρόκειται για ένα ορεινό νησί με πλούσια δάση μοναδικής φυσικής ομορφιάς, και αφθονία νερών και φυσικών πηγών που δημιουργούν ρυάκια και καταρράκτες. Δεν είναι κοσμοπολίτικο αλλά είναι ιδιαίτερα φιλόξενο και έχει μια άγρια ομορφιά. Προσφέρεται για όσους αναζητούν ηρεμία και επιθυμούν κάτι διαφορετικό. Προσφέρεται για όσους επιθυμούν εναλλακτικό τουρισμό, αναζητούν την άγρια ομορφιά και θέλουν να ξεφύγουν από το άγχος των μεγαλουπόλεων.

Όταν στα υπόλοιπα νησιά η καθιερωμένη διασκέδαση είναι τα μπαρ και τα club και η εναλλακτική διασκέδαση είναι το καφενείο και η μπίρα στο πεζούλι, στην Σαμοθράκη συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Εναλλακτικό είναι το να πας σε beach bar αντί να είσαι με μια χύμα πετσέτα στην Παχιά Άμμο και το να φορέσεις τακούνια την ώρα που όλοι περπατάνε με σανδάλια ή ξυπόλυτοι (Καγιόγλου, 2014).

Η Σαμοθράκη είναι ιδανικός προορισμός για τους λάτρεις της περιπέτειας και προσφέρεται για βόλτες στη φύση, πεζοπορία, ορειβασία και αναρρίχηση. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η Σαμοθράκη φιλοξενεί, επίσης, πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις και παραδοσιακά πανηγύρια.

Προσβασιμότητα

Σε απόσταση 5 χιλιομέτρων από τη Χώρα, βρίσκεται η Καμαριώτισσα, λιμάνι του νησιού, με αξιόλογη τουριστική κίνηση. Είναι το μοναδικό λιμάνι της Σαμοθράκης. Χαρακτηριστικό είναι και το γεγονός, ότι αποτελεί το κέντρο του νησιού, αλλά και την αφετηρία για τους βασικούς άξονες. Το λιμάνι μπορεί να δεχτεί πλοία μέγιστου μήκους 110 μέτρων, κάτι το οποίο καθιστά αδύνατη τόσο τη σύνδεση του με το λιμάνι του Πειραιά όσο και την έλευση κρουαζιερόπλοιων.

Η Σαμοθράκη συνδέεται με την ηπειρωτική Ελλάδα με τακτικά δρομολόγια από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Η ακτοπλοϊκή σύνδεση εξυπηρετείται 1 φορά ημερησίως και το ταξίδι Αλεξανδρούπολη - Σαμοθράκη διαρκεί λιγότερο από 2 ώρες. Τα εισιτήρια ξεκινούν από 9€. Εισιτήρια πωλούνται σε τουριστικά γραφεία κοντά στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Μία φορά την εβδομάδα υπάρχει πλοίο από την Καβάλα και από το Λαύριο, με διάρκεια ταξιδιού 4 και 11 ώρες αντίστοιχα. Τελευταία γίνονται προσπάθειες να συνδεθεί το νησί με πλοία από Λήμνο, Κύμη, Βόλο (ONEMAN, 2019). Το καλοκαίρι λειτουργεί, συνήθως, ακτοπλοϊκή σύνδεση Αθήνα - Σαμοθράκη με δρομολόγια από το λιμάνι του Λαυρίου. Το ταξίδι Λαύριο - Σαμοθράκη κρατάει γύρω στις 15 ώρες, αν και το δρομολόγιο και η διάρκειά του ενδέχεται να αλλάξουν από χρονιά σε χρονιά.

Η Σαμοθράκη δεν έχει δικό της αεροδρόμιο με τα κοντινότερα να είναι αυτά της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας. Υπάρχουν δύο γραφεία ενοικίασης για αυτοκίνητα και μηχανάκια στην Καμαριώτισσα. Υπάρχουν επίσης ποδήλατα για ενοικίαση στην Καμαριώτισσα και στους Κάτω Καρυώτες. Το λεωφορείο συνδέει τα μεγαλύτερα χωριά, τέσσερις με επτά φορές τη μέρα τους καλοκαιρινούς μήνες. Επιπλέον, στο νησί υπάρχουν και τρία ταξί (Sustainable Samothraki, 2021).

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Συνολικό Κόστος Επίσκεψης

Τα ακτοπλοϊκά εισιτήρια από Αλεξανδρούπολη είναι ιδιαίτερα φτηνά και αν κάποιος αποφασίσει να πάει για ελεύθερο κάμπινγκ τότε απαιτούνται μόνο τα έξοδα για προμήθειες και για εξοπλισμό. Μια αναζήτηση στο TripAdvisor για δίκλινο τον Αύγουστο επιστρέφει δωμάτια από 50 ευρώ τη βραδιά (θα πρέπει να σημειωθεί πως οι τιμές εξαρτώνται από την περίοδο και τη ζήτηση και είναι ενδεικτικές)..

Στο συνολικό κόστος θα πρέπει να υπολογιστεί βέβαια και το κόστος της μετάβασης στην Αλεξανδρούπολη είτε οδικώς είτε αεροπορικώς

Ανταγωνισμός

Οι κύριοι ανταγωνιστικοί προορισμοί, με βάση των ομοιοτήτων των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων (οι γειτονικές Ιταλία, Κύπρος και Τουρκία, η Μάλτα και η Ισπανία), διατηρούν υψηλή την οργάνωση των τουριστικών τους προορισμών και εμπλουτίζουν συνεχώς το τουριστικό προϊόν.

Σημαντικός ανταγωνιστικός προορισμός είναι και η γειτονική στη Σαμοθράκη Θάσος. Η Θάσος έχει θέσει ως στόχο να γίνει ο πρώτος τουριστικός προορισμός του Β. Αιγαίου και για την επίτευξη αυτού έχει οδηγηθεί σε δράσεις όπως: η αναβάθμιση του τουριστικού οδηγού του νησιού, η διαφήμιση μέσω τουριστικών πρακτορείων, συνεδρίων και εκδηλώσεων, η φιλοξενία στο νησί δημοσιογράφων και πρακτόρων και η δημιουργία ιστοσελίδας για την προβολή του νησιού. Η Θάσος διαθέτει ήδη έναν νεοσύστατο οργανισμό τουρισμού και μια ηλεκτρονική περιήγηση του νησιού με στόχο την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και την προσέλκυση των αντίστοιχων τουριστών (Thassos, 2021). Αξίζει τέλος να αναφερθεί ότι το κύριο συγκριτικό πλεονέκτημα της Θάσου σε σχέση με την Σαμοθράκη δεν είναι άλλο από την σύντομη και οικονομική ακτοπλοϊκή σύνδεση.

Ζήτημα Β: Τμηματοποίηση της Αγοράς (Market Segmentation)

Τα τελευταία χρόνια ενώ καταγράφεται ρεκόρ αφίξεων στη χώρα μας αυτό δεν συνεπάγεται αύξηση της μέσης δαπάνης. Την ίδια στιγμή έκθεση της Τράπεζα της Ελλάδος τονίζει τη σημασία της βελτίωσης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος με στόχο την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Απαιτείται διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος πέρα από το παραδοσιακό μοντέλο ήλιος-θάλασσα με επέκταση σε άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Naftemporiki.gr, 2019).

Η τμηματοποίηση μιας αγοράς (market segmentation) έχει σαν σκοπό να χωρίσει τους ετερογενείς καταναλωτές σε ομογενή τμήματα (Middleton, 2001). Είναι η διαδικασία ταξινόμησης ομάδων πελατών, ετερογενών προτιμήσεων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, σε ομοιογενείς υποομάδες ή υποαγορές ως προς τις ανάγκες τους. Η τουριστική αγορά αποτελείται από ένα σύνολο καταναλωτών με διαφορετικές ανάγκες, προσδοκίες, προϋπολογισμό και αγοραστική συμπεριφορά. Οι τουριστικοί προορισμοί είναι αδύνατον να προσελκύσουν όλους τους πελάτες, έτσι θα πρέπει να προχωρήσουν σε μια τμηματοποίηση της αγοράς και να προσεγγίσουν αυτά τα τμήματα που είναι πιο πιθανόν να καταναλώσουν το τουριστικό προϊόν τους. Σύμφωνα με τον Middleton (2001), όσο περισσότερο κατανοεί ένας επιχειρηματίας τις ανάγκες και τις επιθυμίες των πελατών του τόσο καλύτερα είναι σε θέση να σχεδιάσει υπηρεσίες και προϊόντα που να καλύπτουν αυτές του τις ανάγκες. Κάθε τμήμα της αγοράς ορίζεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που έχουν οι καταναλωτές.

Τα στάδια τμηματοποίησης της αγοράς:

- **Τμηματοποίηση (segmenting).** Σε αυτό το στάδιο γίνεται ο διαχωρισμός της τουριστικής αγοράς σε διάφορα τμήματα. Όταν κάποιο τμήμα καθοριστεί σωστά, τα μέλη του έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά και ανταποκρίνονται με παρόμοιο τρόπο στις στρατηγικές μάρκετινγκ της επιχείρησης.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

- **Στόχευση (targeting).** Ανάλυση και αναγνώριση του κάθε τμήματος και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, με σκοπό να προσδιοριστούν ποια και πόσα τμήματα θα στοχευθούν ώστε να καθοριστούν οι αγορές στόχοι και ποια στρατηγική θα ακολουθηθεί.
- **Τοποθέτηση (positioning).** Το τελευταίο στάδιο αποσκοπεί στην τοποθέτηση του προϊόντος μέσω της κατανόησης των αντιλήψεων των ατόμων που απαρτίζουν τις αγορές, μαζί με την προσπάθεια να τοποθετηθεί το προϊόν στη λογική του καταναλωτή, το σχεδιασμό και τη χρήση του καταλληλότερου μείγματος μάρκετινγκ.

Σύμφωνα με τον Middleton υπάρχουν 7 διαφορετικοί τρόποι για να τμηματοποιήσουμε μια αγορά. Οι βασικοί τρόποι τμηματοποίησης είναι:

- Σκοπός ταξιδιού
- Ανάγκες του αγοραστή, κίνητρα και οφέλη
- Συμπεριφορά καταναλωτή/χαρακτηριστικά
- Δημογραφικά, οικονομικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά
- Ψυχογραφικό προφίλ
- Γεωδημογραφικό προφίλ
- Τιμή

Θα μπορούσαμε, για παράδειγμα, να αποφασίσουμε να ασχοληθούμε με τις ομάδες των τουριστών ανάλογα με την ηλικία τους, την κοινωνική τους θέση ή με την περιφερειακή κατανομή τους.

Ο εναλλακτικός τουρισμός - είναι μια καινούρια φιλοσοφία στον τομέα του τουρισμού και περιλαμβάνει όλες τις μορφές τουρισμού, οι οποίες προσελκύουν τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα. Ως εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρούνται αυτές πέραν του μαζικού τουρισμού, οι οποίες επιδιώκουν την αποφυγή αρνητικών

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

και τη δημιουργία θετικών κοινωνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι ειδικές – εναλλακτικές μορφές τουρισμού (τουρισμός ειδικών ενδιαφερόντων) είναι κρίσιμες για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και τη διεύρυνση των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Αναπτύσσοντας τις ειδικές – εναλλακτικές μορφές τουρισμού υποστηρίζουμε την 12-μηνη τουριστική δραστηριότητα.

Με βάση τα δεδομένα του ζητήματος Α η Σαμοθράκη μπορεί να εστιάσει στην ανάπτυξη:

- 1) οικοτουρισμού και τουρισμού περιπέτειας στην ανατολική πλευρά του νησιού,
- 2) ιαματικού τουρισμού στον οικισμό των Θέρμων

Η Σαμοθράκη μπορεί να προσφέρει στους επισκέπτες της μοναδικές εμπειρίες αυθεντικής ελληνικής φιλοξενίας και να τους χαρίσει αξέχαστες διακοπές. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να γίνει προσπάθεια επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου στοχεύοντας στους ανεξάρτητους ταξιδιώτες που έχουν σαν σκοπό τον γαστρονομικό τουρισμό (Σεφ, Food Bloggers), το Wellness (Yoga) και την έντονη δραστηριότητα (Hiking, Mountain Biking) και έχουν υψηλό εισόδημα. Τα άτομα αυτά αναζητούν την περιπέτεια και απολαμβάνουν το ρίσκο και τις γεμάτες δραστηριότητα διακοπές.

Η Σαμοθράκη πληρεί τα βασικά χαρακτηριστικά, ώστε να υποστηρίξει την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Έτσι, οι προσπάθειες θα πρέπει να επικεντρωθούν στην παροχή ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τους ταξιδιώτες που αναζητούν εναλλακτικές δραστηριότητες στις διακοπές τους, όπως ποδηλασία, πεζοπορία, ήπιες μορφές αθλητικής ενασχόλησης κτλ. με σκοπό την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, την εκτόνωση και την εμπειρία της επαφής με την φύση.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Ο αθλητικός τουρισμός γίνεται όλο και πιο δημοφιλής σε όλο τον κόσμο. Πολλά γραφεία ασχολούνται αποκλειστικά με sport travels ενώ οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες εκμεταλλεύονται αυτού του είδους τον τουρισμό.

Στην Ευρώπη ήδη «πεζοπορούν» περισσότεροι από 30 εκατομμύρια Ευρωπαίοι, που αποτελούν δυνητική αγορά για την Ελλάδα. Ο σκοπός του περιηγητικού - πεζοπορικού τουρισμού μπορεί να είναι φυσιολατρικός, δηλαδή για να θαυμάσει κανείς τις ομορφιές της φύσης ή και για λόγους υγείας και ευεξίας, μιας και δεν υπάρχει τίποτε καλύτερο από το περπάτημα στη φύση. Συνήθως πρόκειται για πεζοπορίες μικρών ή μεγάλων διαδρομών, σε χαραγμένα πεζοπορικά - ορειβατικά μονοπάτια. Τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί πολλή δραστηριότητα σε διάφορες περιοχές της Ελλάδος για να δημιουργούν πεζοπορικές διαδρομές, ενώ μόνο πρόσφατα έγινε αντιληπτό και συνείδηση ότι χρειάζεται να πληρούνται προϋποθέσεις για να αναδειχθούν οι περιοχές σε «πεζοπορικούς προορισμούς».

Σε ότι αφορά τον πεζοπορικό τουρισμό χαρακτηριστικό είναι πως μόνο οι Γερμανοί δαπανούν περισσότερα από 7,5 δις. ευρώ το χρόνο για διακοπές σε προορισμούς που προσφέρουν δυνατότητες πεζοπορικού τουρισμού και νησιά όπως η Σίφνος, η Άνδρος, η Φολέγανδρος και η Αμοργός εκμεταλλεύονται αυτό το νέο τουριστικό προϊόν (Athinoorama, 2018). Μελέτη του ΙΝΣΕΤΕ (2016) για τον τουρισμό αθλητισμού και ευεξίας δείχνει πως το 77% των επισκεπτών είναι ηλικίας 25-64 χρονών και ανήκουν στο ανώτερο και μέσο εισοδηματικό επίπεδο. Οι τουρίστες που προτιμούν αυτού του είδους τον τουρισμό έχουν ανώτερο μορφωτικό επίπεδο και χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για την κράτηση αποφεύγοντας τα ταξιδιωτικά γραφεία. Στην ίδια μελέτη η Ισπανία είναι ένας από τους σημαντικότερους προορισμούς για αυτού τους είδους τις διακοπές ενώ η Ελλάδα εμφανίζει πολύ χαμηλή επισκεψιμότητα καθώς σε ότι αφορά τον αθλητικό τουρισμό και τον τουρισμό ευεξίας η δυναμική της είναι σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Η Σαμοθράκη θα πρέπει να τμηματοποιήσει την αγορά με βάση τα οφέλη τα οποία επιθυμούν να αποκομίσουν οι επισκέπτες, τις δραστηριότητες που επιθυμούν να

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

υλοποιήσουν αλλά και το εισοδηματικό τους επίπεδο. Στόχος θα πρέπει να είναι η απεμπλοκή από το μοντέλο «ήλιος - θάλασσα» το οποίο χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα και στόχευση στις μορφές τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων (πεζοπορικό τουρισμό, τουρισμό δραστηριοτήτων και ιαματικό τουρισμό) με σκοπό την επέκταση της τουριστικής περιόδου. Ακόμη και μέσα σε αυτά τα τμήματα της αγοράς μπορούν να αναγνωριστούν μικρότερες υποκατηγορίες όπως για παράδειγμα οι πεζοπόροι αναψυχής, οι δρομείς και οι ποδηλάτες βουνού κ.α. Σε οποιαδήποτε περίπτωση πάντως τους ενδιαφέρει η επαφή με τη φύση, η χαλάρωση και αποκατάσταση.

Ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να καταταχθεί στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες α) προσφέρουν τουριστικό προϊόν στοχεύοντας την γνωριμία με τη φύση και την ύπαιθρο, β) σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες προσφέρουν τουριστικό προϊόν συσχετιζόμενο με τη θάλασσα, αλλά γ) και σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες προσφέρουν τουριστικό προϊόν με κυρίαρχο το θεματικό κίνητρο.

Ο επιβλητικός ορεινός όγκος του νησιού και η πλούσια ανέγγιχτη φύση μπορούν να προσφέρουν μεγάλες συγκινήσεις στους λάτρεις της εξερεύνησης, της περιπέτειας και της αδρεναλίνης: διάσχιση φαραγγιών· ορειβασία· ορεινή ποδηλασία· αλεξίπτωτο πλαγιάς· αναρρίχηση· πεζοπορία αλλά και rafting, canoe kayak, καταδύσεις είναι μερικές μόνο από τις μοναδικές εμπειρίες που μπορούν να απολαύσουν οι δραστήριοι επισκέπτες του νησιού.

Η γενναιόδωρη φύση «χάρισε» επίσης στη Σαμοθράκη ένα τεράστιο γεωθερμικό τοπίο. Οι ζεστές θειούχες ιαματικές πηγές με τη μεγάλη θεραπευτική αξία, δεσπόζουν στην είσοδο του οικισμού των Θέρμων. Το υδροθεραπευτήριο που λειτουργεί στη περιοχή μπορεί να χαρίσει υγεία και ευεξία σε χιλιάδες Έλληνες και ξένους, που κατακλύζουν το νησί κατά τη θερινή περίοδο.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Ο ιαματικός τουρισμός μπορεί να καταταχθεί στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες προσφέρουν τουριστικό προϊόν με κυρίαρχα κίνητρα τους κοινωνικούς λόγους, την υγεία και την ποιότητα ζωής. Στον όρο τουρισμός υγείας συμπεριλαμβάνονται οι όροι «ιατρικός τουρισμός» και «τουρισμός ευεξίας», ο τελευταίος εκ των οποίων έχει δυνατότητα ανάπτυξης στο νησί.

Η Σαμοθράκη θα πρέπει να εστιάσει στον ανεξάρτητο ταξιδιώτη ο οποίος θα αναζητήσει πληροφορίες στο διαδίκτυο για τις διακοπές του. Με αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχει εξάρτηση από τους τουριστικούς πράκτορες. Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν δημιουργήσει ένα καινούργιο κανάλι διανομής μέσα από το οποίο οι τουριστικοί προορισμοί μπορούν να προσεγγίσουν τους πελάτες τους άμεσα.

Συμπεράσματα

Το τουριστικό προφίλ στο οποίο απευθύνεται ο προορισμός Σαμοθράκη είναι ο εναλλακτικός τουρισμός καθώς προσελκύει κυρίως ταξιδιώτες με νεανικό προφίλ. Ιδανική για όσους θέλουν να ηρεμήσουν κάποιο διάστημα των διακοπών τους.

Η Σαμοθράκη θα πρέπει να βασίσει τη στρατηγική της στη διαφοροποίηση προσφέροντας εναλλακτικά πακέτα διακοπών στους επισκέπτες της. Θα πρέπει να επικεντρωθεί στον εναλλακτικό τουρισμό (πεζοπορικό, ορειβατικό, γαστρονομικό, ευεξίας) με σκοπό να διευρύνει την τουριστική περίοδο και την ανταγωνιστικότητά της.

Ο επιβλητικός ορεινός όγκος του νησιού και η πλούσια ανέγγιχτη φύση προσφέρουν μεγάλες συγκινήσεις στους λάτρεις της εξερεύνησης, της περιπέτειας και της αδρεναλίνης: διάσχιση φαραγγίων, ορειβασία, ορεινή ποδηλασία, αλεξίπτωτο πλαγιάς, αναρρίχηση, πεζοπορία αλλά και rafting, canoe kayak, καταδύσεις είναι μερικές μόνο από τις μοναδικές εμπειρίες που μπορούν να απολαύσουν οι δραστήριοι επισκέπτες του νησιού.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Βιτουλαδίτη, Ο. (2000). *Εγχειρίδιο Μελέτης του Βιβλίου Marketing in Travel and Tourism*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Keller, K. (2008). *Strategic Brand Management. Building, Measuring and managing Brand Equity*. New Jersey: Pearson Education.

Middleton, V. (2001). *Marketing in travel and tourism*. Butterworth-Heineman.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Athinorama. (2018). Ο πεζοπορικός τουρισμός ανθίζει στην Ελλάδα. [ONLINE] url: <https://www.athinorama.gr/travel/travelideas/articles.aspx?artid=2531146> πρόσβαση στις 17/11/2021.

Δήμος Σαμοθράκης. (2021). Επίσημη Ιστοσελίδα. [ONLINE] url: <https://samothraki.gr> πρόσβαση στις 17/11/2021.

ΙΝΣΕΤΕ. (2016). Χαρακτηριστικά Εξερχόμενου Ευρωπαϊκού Τουρισμού Αθλητισμού και Ευεξίας. [ONLINE] url: https://insete.gr/wp-content/uploads/2020/02/16-05_Sport_Wellness_European_outbound_tourism.pdf πρόσβαση στις 17/11/2021.

Καγιόγλου, Δ. (2014). Στη Σαμοθράκη θα χάσεις τα πράγματά σου, θα γεμίσεις μελανιές στα πόδια και θα ερωτευτείς. [ONLINE] url: <https://www.lifo.gr/tropozois/travel/sti-samothraki-tha-haseis-ta-pragmata-soy-tha-gemiseis-melanies-sta-podia-kai-0> πρόσβαση στις 16/11/2021.

Naftemporiki.gr(b). (2019). Με νέα ρεκόρ κλείνει το 2019 η ελληνική τουριστική αγορά. [ONLINE] url: <https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1546808/me-nearekor-kleinei-to-2019-i-elliniki-touristiki-agora> πρόσβαση στις 17/11/2021.

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

ONEMAN. (2019). Σαμοθράκη: Οι 19 προτάσεις που πρέπει να ακολουθήσεις. [ONLINE] url: <https://www.oneman.gr/life/19-protaseis-gia-th-samothrakh/> πρόσβαση στις 16/11/2021.

Pact of Islands. (2012). ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ - ΝΗΣΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ. [ONLINE] url: [https://www.islepact.eu/userfiles/ISEAPs/Report/greece/ISEAP_Samothrace%20GR%20\(draft_v2\).pdf](https://www.islepact.eu/userfiles/ISEAPs/Report/greece/ISEAP_Samothrace%20GR%20(draft_v2).pdf) πρόσβαση στις 16/11/2021.

Sustainable Samothraki. (2021). Πληροφορίες για επισκέπτες. [ONLINE] url: <http://sustainable-samothraki.net/el/the-island-2/sample-page/> πρόσβαση στις 17/11/2021.

Thassos. (2021). Επίσημη Ιστοσελίδα. [ONLINE] url: <https://www.thassos.gr/> πρόσβαση στις 17/11/2021.